

ADVIES 78

CONTRACTUEEL LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK 2002

25 april 2002

INHOUD

<i>SITUERING</i>	3
<i>SELECTIE EN EVALUATIE PROJECTEN 2002</i>	3
<i>BUDGET</i>	4
<i>ADVIES</i>	5
1. ALGEMEEN.....	5
2. BUDGET.....	5
3. VERLENGINGEN VAN PROJECTEN 2002.....	6
4. NIEUWE PROJECTEN 2002.....	6

ADVIES BIJ HET CONTRACTUEEL LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK VOOR HET JAAR 2002

SITUERING

Minister Dirk Van Mechelen vraagt de VRWB om spoedadvies bij de procedurevoorstellen voor de betoelaging van het contractueel landbouwkundig onderzoek in 2002.

Door de overheveling van de landbouwbevoegdheden, in uitvoering van de Lambermontakkoorden, worden de Gewesten bevoegd voor het contractueel landbouwkundig onderzoek. Afspraken werden gemaakt tussen de Federale Staat en de Gewesten voor de overgangperiode voor het verzekeren enerzijds van de continuïteit en anderzijds van een efficiënte en kwaliteitsvolle selectie van nieuwe engagementen.

De projectvoorstellen van de oproep 2002 (in 2001 ingediend) werden nog behandeld door het federale ministerie van Middenstand en Landbouw, maar volgens de selectie- en evaluatiecriteria van de Gewesten.

De Vlaamse regering zal in de loop van 2002 een doorlichting laten uitvoeren van het onderzoek in Land- en Tuinbouw in Vlaanderen en op basis hiervan een nieuw beleid en een herziene aanpak uittekenen voor de volgende jaren.

In afwachting wordt voor 2002 een ad-hocregeling voorgesteld, die een wettelijke basis krijgt door het ontwerp-besluit van de Vlaamse regering betreffende het projectmatig landbouwkundig onderzoek in 2002.

SELECTIE EN EVALUATIE PROJECTEN 2002

In het kader van de oproep 2002 werden op Belgisch niveau 212 aanvragen ingediend voor een totaal aangevraagd bedrag van bijna 55 miljoen euro. Hiervan behoren 91 projecten tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Het betreft 25 verlengingen en 66 nieuwe projecten, waarvoor in het totaal 23,1 miljoen euro gevraagd wordt.

Na een eerste evaluatie door de federale administratie werd het totaal van de gevraagde toelagen (Vlaams Gewest) teruggebracht op 18,9 miljoen euro, waarvan 6,4 miljoen euro voor de verlengingen en 12,5 miljoen euro voor nieuwe projecten.

Wat de verlengingen betreft wordt voorgesteld dat de 25 projecten, die alle door de federale administratie gunstig werden beoordeeld, door de Vlaamse regering principieel zouden worden goedgekeurd. Het federale ministerie voor Middenstand en Landbouw zal vervolgens bij de promotoren de gedetailleerde werkplannen opvragen en de overeenkomsten voorbereiden, die dan aan de Vlaams minister bevoegd voor Wetenschap en Technologische Innovatie, kunnen worden voorgelegd.

De 66 nieuwe projectvoorstellen werden gerangschikt door de federale administratie. Het voorstel is om de 24 best gerangschikte projecten te preselecteren, en deze grondig te laten evalueren door een college van experts. Het IWT zal instaan voor deze selectieprocedure, in samenwerking met het federale ministerie voor Middenstand en Landbouw.

De evaluatie zal gebeuren op basis van een gedetailleerd dossier met werkprogramma en aangepaste begroting, samengesteld door de promotoren. Het beoordelingskader voor een project bestaat uit twee assen: de wetenschappelijk-technologische kwaliteit van het project en de utilisatie- of gebruiksmogelijkheden van de resultaten. Projecten moeten minimaal 6 op 10 behalen voor beide assen en worden vervolgens gerangschikt volgens de som van de scores op beide assen.

Tevens zal er worden nagekeken of er geen risico op dubbelfinanciering is via andere kanalen (GBOU, FWO, IWT, ALT, e.d.).

BUDGET

Bij de overheveling van de bevoegdheid voor het contractueel landbouwkundig onderzoek werd er voor de financiering in 2002 7,3 miljoen euro betalingskredieten ter beschikking gesteld aan de Vlaamse Gemeenschap. Deze zijn nodig voor de honorering van de lasten uit het verleden (5,0 miljoen euro) en voor de eerste betalingschijven van zowel de verlengingen (1,6 miljoen euro) als van de nieuwe projecten (0,7 miljoen euro).

Bij de begrotingscontrole werd een vastleggingskrediet gevraagd van 9,3 miljoen euro, waarvan 6,4 miljoen euro voor verlengingen en 2,9 miljoen euro voor nieuwe projecten.

ADVIES

1. Algemeen

1.1. Mede in het licht van de regionalisering van landbouw, drong de VRWB reeds in zijn advies 72¹ aan op een reflectie over de ambitie van Vlaanderen inzake de organisatie en structurering van het onderzoek inzake landbouw en aanverwante sectoren en voedingstechnologie in het bijzonder. De VRWB stelt dan ook met veel genoegen vast dat de Vlaamse regering ingaat op zijn aanbeveling en een doorlichting zal laten uitvoeren van het onderzoek in Land- en Tuinbouw in Vlaanderen, om vervolgens op basis hiervan een nieuw beleid en een herziene aanpak uit te tekenen voor de volgende jaren.

1.2. De VRWB juicht tevens toe dat de overgehevelde middelen voor het contractueel landbouwkundig onderzoek worden toevertrouwd aan één van de bestaande loketten voor steun aan het wetenschappelijk onderzoek, m.n. het IWT-Vlaanderen, wiens taak het nauwst aansluit bij de doelstellingen. Dit ligt volledig in de lijn van eerdere pleidooien van de VRWB om het aantal financieringskanalen voor wetenschappelijk onderzoek te beperken.

1.3. Gelet op de eigenheid van het onderzoek in Land- en Tuinbouw, is de VRWB wel van oordeel dat het contractueel landbouwkundig onderzoek binnen het IWT door een aparte cel moet worden beheerd en opgevolgd, zodat eenheid van expertise wordt opgebouwd inzake begeleiding van concept tot uitvoering.

2. Budget

2.1. De overgehevelde middelen voor het landbouwonderzoek werden verdeeld volgens de communautaire verdeelsleutel op federaal niveau, waarbij 56% gaat naar projecten in Vlaanderen en 44 % naar de Franstalige onderzoekers. De VRWB merkt op dat hierdoor voor het Vlaams landbouwonderzoek minder middelen zullen beschikbaar zijn dan vóór de overheveling van de landbouwbevoegdheden. De VRWB beveelt de Vlaamse regering verder aan om bij de verdeling van de totale budgetten overgeheveld in het kader van het Lambermontakkoord, de voormelde netto-vermindering van de kredieten voor het landbouwkundig onderzoek bij te sturen in functie van de resultaten van de doorlichting.

2.2. Daarnaast vraagt de Raad met aandrang dat de Vlaamse ministers bevoegd voor Wetenschaps- en Technologisch Innovatiebeleid er bij de federale regering zouden op aandringen de communautaire verdeelsleutel van de federale toelagen voor wetenschappelijk onderzoek ter discussie te stellen om deze meer realistisch te maken.

2.3. De verhouding aangevraagd (18,9 miljoen euro) en beschikbaar budget (9,3 miljoen euro) ligt voor deze landbouwonderzoeksprojecten vrij gunstig; dit in schril contrast met andere financieringskanalen voor wetenschappelijk onderzoek. Voor de verlengingen is de slaagkans zelfs 100%, waardoor de indruk bestaat dat het hier eerder om een

¹ VRWB, *Advies 72 Beleidsbrieven 2000-2001 'Wetenschaps- en Technologisch Innovatiebeleid' en 'Onderwijs (luik Tertiair Onderwijs)'*, (25 januari 2001).

'institutionele' financiering gaat. Voor de VRWB is de aangekondigde doorlichting van het hele landbouwkundig onderzoek dus zeker nodig.

3. Verlengingen van projecten 2002

3.1. De voorstellen voor verlengingen van onderzoeksprojecten 2002 werden enkel en alleen beoordeeld door de administratie van het federale ministerie voor Middenstand en Landbouw. Ondanks begrip voor de spoedargumentatie, is het voor de VRWB moeilijk aanvaardbaar dat er in de selectie geen experts betrokken werden. Dit druist volledig in tegen de gangbare procedures in Vlaanderen, waar kwaliteitsbewaking belangrijk is.

3.2. De VRWB kan begrijpen dat in deze overgangperiode continuïteit een belangrijk punt is, maar is van oordeel dat continuïteit zeker op langere termijn geen hoofdcriterium in de selectie kan zijn, omdat dit ten nadele van de kwaliteit kan spelen. De bepaling van artikel 2 § 4 (*Binnen de beschikbare budgetten zal voorrang gegeven worden aan de toekenning van steun aan verlenging van lopende projecten*) moet in elk geval voor volgende oproepen geschrapt worden.

4. Nieuwe projecten 2002

4.1. De VRWB onderschrijft dat in de selectie de rol van het expertencollege veel belangrijker wordt dan voorheen. Het is dan ook aangewezen om zorgvuldig te werk te gaan bij de samenstelling van een voldoende deskundig en onafhankelijk college.

4.2. Tenslotte wenst de VRWB het belang te beklemtonen van een zo groot mogelijke transparantie van het volledige evaluatie- en selectieproces.

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en technologiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), telkens drie door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Uitgave van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)

R. Dilemans, voorzitter
E. Monard, secretaris

VRWB-secretariaat
North Plaza B
Koning Albert II-laan 7 - 4e verd.
B-1210 Brussel

Tel. +32 (0)2 553.45.20
Fax +32 (0)2 553.45.23
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.vlaanderen.be

